

самоосвітою. Для їхньої самоосвітньої діяльності в основному характерні: зацікавленість у вивченні певних дисциплін (що призводить до опанування набагато більших обсягів інформації, ніж це вимагається для іспитів чи заліків), переважно нестійкий характер здійснюваних самоосвітніх дій, мотив самовдосконалення, використання переважно мережі Інтернет для отримання необхідної інформації, власна ініціатива у здобутті нових знань, періодичне відчуття потреби у компетентних порадах чи підказках на шляху здобуття нового досвіду, нестійкість інтересів у самостійному пізнанні певної галузі знань / практики, розуміння мети самостійного набуття нового соціального досвіду та її результатів. При цьому на кожному курсі наявний чималий відсоток студентів, які працюють лише в руслі вимог навчальних програм, не прагнучи здобути більше знань чи умінь, або ж зовсім не відчують бажання пізнаватись щось нове. Схожі дані були отримані нами на етапі пілотажного дослідження. [3]

Описане вище є підґрунтям для формулювання таких висновків: самоосвітня діяльність студентської молоді є важливою складовою її особистісно-професійного становлення; варто сприяти становленню такої діяльності студентів, розвиваючи у них готовність до її здійснення упродовж життя.

Література:

1. Кокур О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: монографія / О. М. Кокур. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. Агенство», 2012. – 200 с.
2. Мартинюк, І. А. Сутність поняття «самоосвітня діяльність особистості» / І. А. Мартинюк // Теоретичні та прикладні проблеми психології : зб. наук. праць. — 2015. — Т. 2, №3(38). — Северодонецьк, 2015. — С. 204–217.
3. Мартинюк, І. А. Самоосвітня діяльність студентської молоді в епоху глобалізації / І. А. Мартинюк // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, V (56), Issue: 128, 2017. — P. 73—76 // http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/ped_psy_v_56_128.pdf

РОЗВИТОК РЕФЛЕКСИВНОЇ ПОЗИЦІЇ У МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

*Марусинець Мар'яна Михайлівна,
доктор педагогічних наук,
професор НПУ імені М.П.Драгоманова*

Важливим чинником реалізації ідей Концепції «Нова українська школа» (НУШ) є поєднання науки з елементами творчості, що може засвідчити здатність особистості до саморозвитку. Одним із продуктивних напрямів саморозвитку особистості професіонала є рефлексія – здатність

людини усвідомлювати й аналізувати процес власної діяльності (Б.Вульф, В.Лефевр, В. Моляко, І.Зязюн, С. Максименко, Г.Щедровицький). За основу вченими взято як мислительну, так і практичну діяльність, а в якості об'єкта рефлексії – цілісна діяльність, і її складові – мета, засоби, методи, прийоми, результат. За таких умов рефлексія забезпечує формування особистісно оцінене ставлення до діяльності, яку виконує, без чого не можливо набуття досвіду, оволодіння нею нових сфер діяльності, що є актуальним для вирішення завдань професійної освіти.

Однак, суб'єкт буде цілеспрямовано і самостійно проявляти рефлексивні здатності і використовувати рефлексивні уміння для аналізу діяльності, за умов наявності у нього внутрішнього усвідомлення готовності до рефлексії. Така готовність забезпечується сформованістю особистісного утворення якою є власна думка, позиція. Ключовими критеріями позиції є:

- норма життя, навичка, звичка поведінки в реальних життєвих умовах;

- організація і скерування діяльності людини, визначення цілі і цінності, на які направлена ця діяльність;

- визначення дій, які людина не може не здійснювати, і які в процесі навчання виявляються в готовності упродовж життя збагачувати свій досвід новими знаннями, новими способами діяльності, що має особливе значення для усвідомленого ставлення до професіоналізації особистості.

Рефлексивній позиції як і рефлексії притаманна функція *зворотного зв'язку* (звернення в минуле), яка реалізується через:

- а) визначення конкретних цілей, яких потрібно досягти в оволодінні майбутньою професією;

- б) визначення досягнутого та його порівняння з очікуваним результатом;

- в) прогнозування потрібних дій для корекції виявлених відхилень.

Людина, яка називає 15 причин відхилень (помилки), зауважує Г.Щедровицький, діє більш ефективно, ніж та, що знаходить одну – дві. Важливим при цьому є здатність майбутнього фахівця віднаходити причини таких відхилень. Такий зв'язок не є дзеркальним відображенням зовнішніх виявів, це механізм, за допомогою якого зворотний зв'язок можна здійснити і усвідомити. Він пов'язаний із внутрішнім перетворенням – осмисленням і переосмисленням стереотипів та їх евристичним перетворенням аж до появи нових креативно-інноваційних змістів свідомості. Тому рефлексія виконує важливу роль у *контрольовальній функції*, адже, перебуваючи в зовнішній щодо самого себе позиції, людина не лише думає, а й *спостерігає за тим, як вона думає; не лише робить щось, а й контролює свої дії, що є важливим у професійній діяльності майбутнього вчителя.*

Сутністю рефлексивної позиції є самоаналіз, самооцінка, установка, які супроводжують будь-яку діяльність людини, у тому числі й педагогічну. У цьому сенсі рефлексія підвищує творчий потенціал людини, оскільки

самоаналіз (мислення про моє мислення) формує професійну позицію, яка є сходинкою до самоактуалізації, результатом креативності, зануренням у собі на рівні невербального діалогу (мовлення у собі) задля вишірення особистісних і професійних завдань, пошуку нових рішень (за Маслоу).

Оскільки рефлексивна позиція формується і розвивається в діяльності, відповідно і процес навчання повинен вибудовуватися у формі спеціально організованих ситуацій діяльності, ситуацій вибору. За такої умови майбутній фахівець набуває здатності самостійно здобувати знання з різних наукових й інформаційних джерел і застосовувати їх на практиці, а не тільки засвоювати у готовому вигляді; висловлювати свою думку, вести діалог, віднаходити такі варіанти взаємодії, які ґрунтуються на партнерській взаємодії, повазі до думок і висловлювань інших у розв'язанні навчальних задач. Така здатність до рефлексії у майбутнього фахівця розвивається за умов здійснення :

- аналізу й актуалізації своїх знань та умінь;
- визначення того, яких знань не вистачає для професійного й особистісного утвердження;
- встановлення, яких рефлексивних суджень бракує для виконання того чи іншого виду роботи
- самооцінки і самоперевірки зробленого;
- здатності до самокритичних суджень (критичне мислення).

Основне завдання сучасних вишів, з огляду на НУШ, – забезпечення особистісного характеру навчання в ситуаціях, коли сам студент буде знаходитись у центрі розвивального середовища, як суб'єкт, а викладач виконувати рівноправну функцію, як більш освічений партнер у процесі навчання. У цьому сенсі навчальне середовище вибудовується за умов використання таких форм, методів і прийомів навчання, які сприяють розвитку потреби у студента самостійно домагатися знань із різних джерел і адаптовувати у свою практичну діяльність, а не тільки засвоювати готову інформацію; мали можливість висловлювати свою власну позицію, виявляти особистісне ставлення до об'єктів діяльності, організацію педагогом ситуацій взаємодії студентів з метою співпраці в розв'язанні педагогічних і навчальних задач.

Майбутній учитель, який намагається таким чином критично мислити або рефлексувати, завжди усвідомлює мету професійної діяльності, визначає ланцюжок послідовних завдань для виконання, що сприяють її досягненню. Обраний таким чином технологічно реалізований зміст розглядаємо як систему навчальних ситуацій/завдань, у процесі яких актуалізуються особистісні професійні якості студентів, що сприяють розвитку рефлексивної позиції. Прикладом системи навчальних завдань є:

- *аналітичні* (відпрацювання вмінь аналізувати й оцінювати ситуації професійної діяльності);
- *проективні* (формування вміння самостійно шукати й застосовувати

способи вирішення завдань, які поставлені перед студентом як майбутнім учителем початкових класів);

– *ігрові* (завдання, що моделюють ситуації професійної діяльності та реальної взаємодії вчителя з учнями);

– *алгоритмічні* (завдання на визначення послідовності міркувань у побудові рефлексивних суджень, використання алгоритму для формування рефлексивних умінь);

– *рефлексивно-евристичні* (завдання, що дають змогу визначити евристичну роль професійної рефлексії у вирішенні нових для студентів професійних завдань).

Зміст і логіку засосування таких завдань визначено із урахуванням етапів засвоєння досвіду професійної діяльності, коли майбутній фахівець набуває відповідних знань, умінь і навичок; оволодіває основами педагогічної діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до неї. Технологічне забезпечення формування рефлексивної позиції у процесі вирішення навчальних завдань/ситуацій студента має покрокову етапність.

Перший (об'єктна стадія) передбачає використання прийомів і засобів активізації рефлексивної позиції, що ґрунтується на механізмах становлення суб'єктної позиції студентів у навчально-професійній діяльності

На другому (об'єкт-суб'єктна стадія) здійснюється навчання студентів основ професійної рефлексії завдяки аналізу методології, основних складників змісту, структури професійної рефлексії.

На третьому (суб'єкт-суб'єктна стадія) формуються такі якості професійної рефлексії студентів, як рефлексивна готовність до самостійної постановки і професійного розв'язання життєвих і професійних завдань; елементи професійної проектної культури; рефлексивно-перетворювального ставлення до власної життєдіяльності; рефлексивні механізми діяльності, поведінки і спілкування, що виконують регулятивну функцію.

Четвертий (власне суб'єктна стадія) формування практичних основ реалізації індивідуальних рефлексивних програм стимулювання професійно особистісного саморозвитку, рефлексивного аналізу навчально-професійних і життєвих досягнень, «вузлових етапів саморозвитку», «точок зростання»; здійснення функцій рефлексивної корекції власної життєдіяльності; формування потреби в рефлексії самовдосконалення; статусного зростання в особистісному і професійному аспектах у соціально-комунікативній компетентності; аналізу рефлексивних установок суб'єкта щодо власного життєвого і професійного шляху, діагностиці і формуванню рефлексивної позиції в організаційно-діяльничих ситуаціях.

Із наведеного вище констатуємо: рефлексивна позиція майбутнього фахівця в умовах сучасних вишів формуватиметься через :

– збагачення змісту освіти особистісно значущими смислами навчальних ситуацій, які сприяють розвиткові самоактуалізації особистості майбутнього вчителя початкових класів;

- розвиток його «Я-концепції», що має безпосередній позитивний вплив на професійний розвиток (за А.Маслоу – всі без винятку люди, які самоактуалізуються, здатні досягати високого професійного акме);
- розвиток установки (за Д.Узнадзе – жодна дія не виникає на «порожньому місці». А відтак установка – готовність суб'єкта до сприйняття майбутніх подій і дій у певному напрямі. Така несвідома готовність є основою цілеспрямованої вибіркової активності людини);
- створення рефлексивно-інноваційного навчального середовища.

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ПРИРОДОЗНАВСТВА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Мельник Вікторії Володимирівни

студентка групи ПЛ - 61

Сумського Державного Університету, м. Суми

melnikv217@gmail.com

Науковий керівник -

старший викладач П.І.Сахно

Актуальність проблеми дослідження. Систематична робота вчителя по ознайомленню учнів з природою продовжується і поглиблюється на позакласних заняттях. Практичне досягнення навчальної і виховної мети, які закладені в програму молодших класів, можливо лише за умови максимальної інтенсифікації учнів з природою. Вчителі - практики відчувають, що форми занять на уроках та поза ними мають бути пов'язані. Це дало б змогу, з одного боку, закріпити і вдосконалити досягнене на уроці, а з іншого - використовувати інтерес учнів до позакласних форм занять. Відомо, що на початковому етапі навчання учні з цікавістю ставляться до вивчення природи. А позакласна робота допомагає кращому засвоєнню матеріалу, закріпленню, поглибленню знань, котрі вони одержують на уроках з природознавства. Цьому сприяють позакласні заходи у вигляді творчих звітів (вікторини, конкурси), робота в куточку живої природи, експедиції, масові та індивідуальні форми робіт.

Враховуючи вище сказане, тема курсової роботи «Позакласна робота з природознавства як засіб розвитку творчого потенціалу молодших школярів» є досить актуальною.

Мета дослідження. Вивчити особливості та обґрунтувати необхідність проведення позакласної роботи з природознавства у початковій школі.

Об'єкт дослідження. Позакласна робота з природознавства у 2 класі .

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

Факультет філософської освіти і науки
Факультет педагогіки та психології

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АКАДЕМІЯ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ»

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 16

**Збірник наукових статей з актуальних проблем
філософії, культурології, психології, педагогіки та історії**

Вінниця
«Нілан-ЛТД»
2018

УДК 159.9+1+37+93](063)
ББК 88я431+87я431+74я431+63я431
Г 94

Редакційна колегія:

Бондар В.І. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, заслужений працівник освіти України.

Дробот І.І. – доктор історичних наук, професор, декан факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова, заслужений діяч науки і техніки України.

Долинська Л.В. – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології, заступник декана факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова з наукової роботи та міжнародних зв'язків, заслужений працівник освіти України.

Крагель К.О. – голова Студентського наукового товариства факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П. Драгоманова

Матвієнко О.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та методики початкового навчання, заступник декана факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова з наукової роботи.

Морозов І.В. – доктор культурології, професор кафедри менеджмента соціокультурної діяльності Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Меднікова Г.С. – доктор філософських наук, професор кафедри культурології НПУ імені М.П.Драгоманова.

Митник О.Я. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри практичної психології НПУ імені М.П.Драгоманова.

Можейко М.О. – доктор філософських наук, професор, завідувача кафедрою методології гуманітарних наук Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Подітевич О.Е. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри інформаційних ресурсів і комунікацій Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Прихотько Ю.О. – доктор психологічних наук, професор кафедри психології і педагогіки факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, академік Академії наук вищої школи України.

Синьов В.М. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету корекційної педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, президент Асоціації корекційних педагогів України.

У збірнику подано наукові статті за матеріалами XI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми гуманітарних наук у дослідженнях молодих науковців» (30 березня 2018 р.) та Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної психології розвитку» (30 березня 2018 р.)

У працях аспірантів, студентів та молодих вчених з України, Польщі та Білорусі висвітлено актуальні теоретичні та прикладні проблеми психології, філософії, культурології, історії, педагогіки, а також представлено міждисциплінарні пошуки та здобутки.

Упорядники:

Кучеренко С.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології і педагогіки НПУ імені М.П. Драгоманова.

Русаків С.С. – кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології НПУ імені М.П. Драгоманова, заступник декана факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова з соціально-виховної роботи.

Г 94

Гуманітарний корпус: [збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії] – Випуск 16. – Вінниця : ТОВ Нілан-ЛТД, 2018, – 236 с.

ISBN 978-966-924-778-0

УДК 159.9+1+37+93](063)

ББК 88я431+87я431+74я431+63я431

© Автори статей, 2018

© Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2018

© Видавництво «Нілан-Лтд», 2018

ISBN 978-966-924-778-0

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
M.P. DRAGOMANOV NATIONAL UNIVERSITY OF PEDAGOGY
Faculty of Philosophical Education and Science
Faculty of Pedagogy and Psychology
ACADEMY FOR DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGICAL
SCIENCE AND PRACTICE

HUMANITARIAN CORPUS

Issue 16

**Collection of scientific articles on contemporary problems of
philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and history**

Vinnytsia
Nilan Ltd.
2018.

Editorial Board:

V.I. Bondar, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Education of Ukraine

I.I. Drobot, Doctor of Sciences in History, Professor, Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Science and Engineering of Ukraine

L.V. Dolynska, PhD in Psychology, Professor, Chair of the Psychology Department, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters and International Relations, Meritorious Worker of Education of Ukraine

K.V. Krahel - Chairman of the Student scientific society, Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

O.V. Matviyenko, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor at the Department of Pedagogy and Methodology of Primary Education, Assistant Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters

I.V. Morozov, Doctor of Cultural Studies, Professor at the Department of Management of Sociocultural Activities of Belarusian State University of Culture and Arts

G.S. Mednikova, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

O.Y. Mytnyk, Doctor of Sciences in Pedagogy, Chair of the Department of Practical Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy M.O. Mozheiko, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor, Chair of the Department of Methodology of Humanities of Belarusian State University of Culture and Arts

A.E. Palitsevich, PhD in Pedagogy, senior lecturer of the Department of the theory and history of information-document communication of Belarusian State University of Culture and Arts

Y.O. Prykhodko, Doctor of Sciences in Psychology, Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Academician of the Academy of Sciences of the Higher School of Ukraine

V.M. Syniov, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Correctional Education and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, President of the Association of Correctional Pedagogues of Ukraine

This collection features scientific articles based on materials of the XI International scientific conference “Contemporary problems of humanities in research works by young scientists” (March 30, 2018) and All-Ukrainian Scientific and Practical Conference «Actual problems of modern psychology of development» (March 30, 2018).

Works by undergraduate and postgraduate students and young scientists from Ukraine, Poland and Belarus address contemporary theoretical and applied problems of psychology, philosophy, cultural studies, history and pedagogy, and present interdisciplinary research and findings.

Compiled by:

Y.V. Kucherenko, PhD in Psychology, Associate Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

S.S. Rusakov, PhD in Philosophy, Associate Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Social

Humanitarian Corpus: [collection of scientific articles on contemporary problems of philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and history] – Issue 16. – Vinnytsia: Nilan Ltd. – 2018. – 234 p.

ISBN 978-966-924-778-0

© Article authors, 2018

© M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, 2018

© Nilan Ltd, 2018

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 16

Друкується за оригінальними авторськими текстами.
Редакційна колегія не несе відповідальності
за авторську редакцію поданих матеріалів.

Верстка та оригінал-макет Мохонько Віталій

Підписано до друку 07.05.2018.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Умов. друк. арк. 14,75. Обл.-видавн. арк. 13,72.
Наклад 45 прим. Зам. № 3167.

Віддруковано з оригіналів замовника.
ФОП Корзун Д.Ю.

Видавець ТОВ «Нілан-ЛТД».
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 4299 від 11.04.2012 р.
21027, а/с 8825, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21.
Тел.: (0432) 69-67-69, 603-000,
(096) 97-30-934, (093) 89-13-852.
e-mail: tvory2009@gmail.com
<http://www.tvoru.com.ua>

ЗМІСТ

ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТА-ПСИХОЛОГА ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЙОГО ПРОФЕСІЙНИХ І ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ

Бондар Володимир Іванович 5

ГЛИБИННА КОРЕКЦІЯ ВИНИ У МАЙБУТЬОГО ПСИХОЛОГА

Амурова Яна Володимирівна.....10

ВПЛИВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА РОЗВИТОК ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Ахновська Інна Олександрівна 12

АРХЕТИПНА СИМВОЛІКА МАЛЮНКІВ ЯК ЧИННИК ГЛИБИННО-КОРЕКЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГА

Біла Олена Анатоліївна 14

ПРИНЯТИЕ РЕШЕНИЯ КАК НЕОТЪЕМЛЕМЫЙ КОМПОНЕНТ СОЦИАЛИЗАЦИИ ЛИЧНОСТИ

Богданович Александра Эдуардовна.....17

POTRZEBY JAKO ŹRÓDŁO EGZYSTENCJI CZŁOWIEKA

Wizner Anita Edyta.....19

URAZ MÓZGU JAKO PRZYCZYNA ZABURZEŃ OSOBOWOŚCI

Golińska Paulina 25

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ СОЦІАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТІВ

Грищук Елісо Юріївна 32

РЕЛІГІЙНИЙ ЧИННИК В ІРАНСЬКІЙ КОНСТИТУЦІЙНІЙ РЕВОЛЮЦІЇ 1905-1911 РР.

Гузенко Надія Олександрівна 35

РОЗВИТОК САМОСТІЙНОСТІ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН

Дідора Марія Іллівна 41

PSYCHOLOGICZNE I PEDAGOGICZNE TEORIE WYCHOWANIE DZIECKA Z PERSPEKTYWY LAT

Drozd Iryna 43

ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ В ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНИХ СТУДЕНТІВ

Зибарь Артем Вадимович.....62

ФОРМИ ПРОЯВУ МАЗОХІЗМУ У ВІЗУАЛІЗОВАНІЙ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ СУБ'ЄКТА В ГРУПАХ АСПП

Іванова Наталія.....64

PRZEGLĄD WYBRANYCH KONCEPCJI NA WSPÓŁCZESNE ZNACZENIE PROCESU ROZWOJU I SAMOREALIZACJI CZŁOWIEKA

Kinga Gryglicka.....73

ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ: СУТНІСТЬ, ЧИННИКИ ТА СТРУКТУРА	
Коваленко Алла Борисівна.....	80
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СПІЛКУВАННЯ ТА ЕМОЦІЙНОГО САМОПЧУТТЯ ПІДЛІТКІВ В ГРУПІ ОДНОЛІТКІВ	
Колесникова В. Ф., Чанцева-Коваленко О. М.	84
ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК У СТАНОВЛЕННІ ГАРМОНІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ	
Коростишевська Ірина Леонідівна.....	90
ДО ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОСТІ ПЕРЦЕПТИВНИХ ПРОЦЕСІВ	
Костюченко Олена Вікторівна.....	93
ZBRODNIA ZA PENSA. WIZERUNEK KUBY ROZPRUWACZA W JEDNOGROSZOWEJ PRASIE LONDYŃSKIEJ KOŃCA XIX WIEKU	
Kubś Jakub.....	97
ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЇ РОЗВИТКУ	
Лапченко Інна Олександрівна.....	105
ПРО ДЕЯКІ СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ	
Лебединська Ірина Вадимівна.....	108
WSPÓŁCZESNE KIERUNKI PRZEMIAN PROCESU WYCHOWANIA W RODZINIE	
mgr Bajak Monika.....	112
GLÓWNE OBSZARY KOMPETENCJI WSPÓŁCZESNEGO NAUCZYCIELA I ICH WPŁYW NA KIERUNKI ROZWOJU DYDAKTYKI SZKOLNEJ. WYBRANE ZAGADNIENIA	
Marzec-Jóźwicka Magdalena.....	119
EMANCYPACYJNA FUNKCJA STOWARZYSZEŃ ZRZESZAJĄCYCH CHORYCH I ICH RODZINY NA PRZYKŁADZIE POLSKIEGO STOWARZYSZENIA SYNDROM TOURETTE'A	
Małek Agnieszka.....	127
МОЖЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ДУАЛІЗМУ ПСИХІКИ У ГЛИБИННОМУ ПІЗНАННІ	
Манжара Світлана Олегівна.....	134
САМООСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ	
Мартинюк Ірина Анатоліївна.....	136
РОЗВИТОК РЕФЛЕКСИВНОЇ ПОЗИЦІЇ У МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ	
Марусинець Мар'яна Михайлівна.....	137
ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ПРИРОДОЗНАВСТВА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
Мельник Вікторії Володимирівни.....	141

KARIERA ZAWODOWA W ŻYCIU CZŁOWIEKA Ober Józef, Karwot Janusz	145
ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДИТИНИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ Олійник Світлана Сергіївна	153
WPŁYW KULTURY ISLAMU NA POZYSKANIE WŁADZY PRZEZ KOBIECY W KRAJACH MUZULMAŃSKICH. ANALIZA WYBRANYCH ZAGADNIEŃ NA PODSTAWIE BADAŃ LITERATURY PRZEDMIOTU Mgr Piątkowska Marzena	156
МЕТОДОЛОГІЯ, МЕТОДИКА ТА ІНСТРУМЕНТАРІЙ ГЛИБИННОГО ПІЗНАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ПСИХОЛОГА Полянничко Олена Миколаївна	165
ЗВ'ЯЗОК УЯВЛЕНЬ ПРО БАТЬКІВСЬКЕ СТАВЛЕННЯ ТА КОНФЛІКТНОЮ ПОВЕДІНКОЮ У РІЗНИХ СФЕРАХ ЖИТТЯ ДІВЧАТ-ПІДЛІТКІВ Рогаль Ніна Іванівна	167
МІЖ ДВОХ ТОТАЛІТАРИЗМІВ: ШКІЛЬНИЦТВО НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ У РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ) Фацинець Іван Васильович	169
ПЕРСОНАЛЬНИЙ КОУЧИНГ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО ЦІЛЕПОКЛАДАННЯ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ Фучило Світлана Анатоліївна	172
ПРОБЛЕМА ТРИВОЖНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ Халько Марина Сергіївна	174
ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ТА КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З АУТИЧНИМИ ДІТЬМИ Чанцева-Коваленко О. М., Колесникова В. Ф.	178
ВОЄННА ХІРУРГІЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ НА ВОЇНАХ АТО ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ БІОМЕДИЧНОГО ТА СОЦІОЛОГІЧНОГО КОНСТРУКТИВИЗМУ: АВТОРЕГЕНЕРАЦІЯ, КЛІТИННА ІНЖЕНЕРІЯ Чуйкова Олена Володимирівна	183
СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ЖІНОК –УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ Шевченко Римма Миколаївна	187
ПРАБАТЬКІВЩИНА НІМЦІВ-КОЛОНІСТІВ ПІВДЕННО-ЗАХІДНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я Шевченко Вікторія Володимирівна	189
ОСОБЛИВОСТІ РОЗБУДОВИ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ОСМАНСЬКОГО ФЛОТУ ЗА ЧАСІВ СУЛТАНА СУЛЕЙМАНА КАНУНІ Яговкін Антон Сергійович	192

ГЛИБИННА КОРЕКЦІЯ - ЧИННИК РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА	
Яценко Т. С.	196
KOMUNIKACJA W DOBIE NOWYCH TECHNOLOGII: SPOŁECZEŃSTWO SOCIAL MEDIA NA WYBRANYM PRZYKŁADZIE	
Żmijowska Paulina.....	199
FUNKCJONOWANIE CHOREGO PSYCHICZNIE W ŚRODOWISKU ŻYCIA	
Maria Adela Ornatowska, ...	207
NARKOTYKI. ETYKA-SPOŁECZEŃSTWO-KULTURA	
Pliszka Bogdan, Ober Józef.....	218
ВПЕВНЕНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА КОМПОНЕНТА В СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	
Брожек Ольга Іванівна	225
ПРО РІШЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ РОЗВИТКУ» 30 БЕРЕЗНЯ 2018 РОКУ	
Лапченко І. О., Кучеренко Є. В.	227